

vami z vsemi mikli in čari, pa tudi z vsemi težkočami in naporji, ki bodo legalni v časih preizkušnje na vašo zavest in prepričanje! Vsi vemo, da besede materine, v znamenju križa ožarjene, niste pozabili nikoli, tudi takrat ne, ko so vas pritiskali, prelomiti svojo ljubezen do nje in do slovenske domovine. Spoznali ste puhle laži in sebične namene črvihih velikanov, ki so se danes brez hrupa in prahu zrušili. Ni pa to dosti! Pokažite svoje veselje javno in navdušeno, odločno in strumno, kajti pohoditi moramo ves ničvredni plevel, da bo izginil pod površjem slovenske zemlje. Nihče ne dvomi o vaši volji in mišljenju. Toda ne skrivajte se! Vsakdo, ki ne pride v družbo veselih slovenskih fantov, ki se skupno vzgajajo in izobražujejo za bodočnost, je prezira in zasramovanja vreden. V nedeljo 24. oktobra bo takoj po sv. maši v posojilnici ustanovni občni zbor fantovskega odseka, ki je v resnici že vse leto pridno deloval, pa bo dobil sedaj še svoje pravno priznanje in vodstvo. Kdo se ne spominja veličastnega tabora o Malem šmarnu?! Bil je delo naših fantov! Fantje, v bodočnosti ne sme biti med nami nobenega, ki bi ne bil pri delu častno udeležen. Občni zbor fantovskega odseka, na katerem nam bo v uvod povedal svojo besedo naš Stanko Kociper, nam bo dal izkaznico, da smo res pravi slovenski fantje! Starši, pošljite vse fante! Fantje, izkažite se, da bo naša pomlad preko sončnega poletja priklicala redovito jesen! Bog živi!

Velika Nedelja. Tukajnji dramatski odsek začne svojo deseto gledališko sezono z igro »Križ in sovjetska zvezda«. Igra se bo predvajala dvakrat, in sicer v nedeljo 24. in 31. oktobra v križniški dvorani, obakrat ob pol štirih popoldne. Vsem prijateljem poštene zabave, zlasti pa tistim, ki jih mika komunistično-boljševiški raj, priporočamo, da si igro ogledajo. Bog živi!

Središče ob Dravi. Če pogledamo v stare številke »Slov. gospodarja«, vidimo večkrat med dopisi: Središče ob Dravi. Danes pa gledamo in gledamo, pa nič ne zagledamo. Kako to? Ali ni nič novic pri nas? Novic imamo dosti, ampak zaspani smo! Od sedaj naprej se bomo tudi mi večkrat oglašili ter povedali svoje. 15. oktobra so pričeli naši fantje s fantovskimi večeri. Na sporedu imajo dve predavanji, eno deklamacijo in pesem. Najbolj razveseljivo je dejstvo, da si fantje predavanja sestavljajo sami. Na prvem večeru sta predavala g. župnik p. Alfonz Klemenčič o značajnosti in tov. Brumen Anton o fantovski izobrazbi. Oba sta žela polno priznanje. Na drugem večeru sta predavala g. župnik o kmečkem delu z ozirom na vztrajnost in tov. Tkalec Rudolf o zgodovini kmečkega stanu. Tudi tokrat je bilo polno razumevanja od strani fantov. Fantje! Tretji sestanek bo v sredo, dne 27. oktobra ob pol osmih zvečer. Strnimo se, izobražujemo se, ker prihodnost je naša! Vabi vse sedanje člane in tudi nove — Lipe.

Vojnik pri Celju. V nedeljo 24. oktobra bo igrala igralska družina dve moderni igri: »Parada ob hudčevem mostu« in »Pohlepni mesar«. Igrata sta resni po vsebini, po obliki pa zelo zabavni, kakor najboljša komedija. Predstava bo ob pol štirih v posojilnični dvorani.

V ZASTARELIH SLUČAJIH ZAPEKE, SPREMLJANIH PO HEMOROIDIH IN OTEKLINAH,
je naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenčica, užita tudi v malih količinah, pravi blagoslov.

FRANZ-JOSEFOVA

voda — lo učinkuje in zanesljivo odpira, a tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Ogl. reg. S. br.30.474-35.

Odprta noč in dan so groba vrata.

Loče pri Poljčanah. »Umrl je mož! Kje tak je še med nami, kot on, ki spi v prezgodnji grobi jami, posuti z vencji, s šopki rož? Umrl je mož!« Da, umrl je 13. oktobra zjutraj Berdnik Blaž iz Spodnjih Laž v 65. letu starosti. Trda kmečka grča, a bolezen, ki je nad dve leti glodala na njem, je tudi njemu bila kos. Iskal je zdravja pri

pravljjen!« Zvest naročnik si bil, dragi Blaž, »Slovenskega gospodarja« dolga leta, zato se Ta s temi vrsticami list ob slovesu s tega življenja tudi spominja. Trda grča, kremenit značaj! Tudi Tvoj pogreb je pokazal, kako si bil med sosedi, sovaščani in farani priljubljen. Zato snivaj mirno na ločkem pokopališču do dneva, ko bo tromba Vsemogočnega klicala k vesoljni sodbi. Bodi Ti domača zemljica lahka, Tvoje drage preostale pa naj tolaži Bog!

Dubrava pri Zavrču. Tukaj je preminul po enoletni hudi bolezni 64 letni g. Josip Hručič iz Dubrave pri Zavrču. Pokojni je trpel hude bolečine, a v najhujših ni bilo tožbe iz njegovih ust čuti. Bil je veren kristjan, skrben gospodar, dober oče svojim treh otrokom in svoji ženi zvest sodrug, ki mu je do zadnjega, sama slabotna, z ljubeznijo stregla. Vdovi Ani in sinu Ivanu želimo, da bi z uspehom vodila vzorno gospodarstvo, pokojnemu pa blag mir v gomili! Sosedi.

Sv. Rupert nad Laškim. Na sopraznik žalostne Matere božje smo spremili na njeni zadnji zemeljski poti vrlo gospodinjico Tratinke Marijo iz Bezgovnic. Navzlic zelo neprijaznemu jesenskem vremenu je veliko število znancev in prijateljev šlo v pogrebni sprevedu, da bi rajni gospodinjici skazali zadnjo čast in ljubav. Rajna gospodinjica, žena večletnega sv.-rupertskega župana, ni imela svojih otrok, a je vzela v hišo dvoje sirot, kateri sta z možem lepo oskrbela za »božji lon«. Ob koncu življenja ji je Vsemogočni naložil težek križ dolgoletnega, mučnega bolehanja, a je vse težave prenašala v duhu krščanske potrpežljivosti. Sedaj pa je Bog obrisal vse solze iz njenih oči. Dobra gospodinjica, počivaj v miru do velikega dne vstajenja!

Na grobovih

hoste prižigali
lučice (sveče)
ki jih kupite v
prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

v Mariboru:
Koroška c. 5
Aleksandr. c. 6
Kr. Petra trg 6

v Ptujju:
Slovenski trg 7

raznih zdravnikov. Tudi operiran je bil pred meseci v Ormožu. Pa nič ni pomagalo. Vsemogočni ga je poklical po plačilo. Saj si ga je pa tudi zaslužil! Zvest je bil Bogu v svojih verskih dolžnostih, pri vzgoji svojih šestih otrok in v svojem stanu. Vse — kakor ura. Zato pa je tudi izjavil pred nekaj dnevi ob sprevidenju gospodu, ki ga je tolažil in troštal: »Gospod, človek mora biti pri-

Apače. V naši veliki občini je še vedno veliko narodne nezavednosti. Nekateri slovenski starši s svojimi otroci doma samo nemški govorijo, češ da se bodo slovenščine že v šoli naučili. Tako si otroci že iz malega domišljajo, da so Nemci. Starši, govorite doma z otroci slovenski! Kolkor bodo vaši otroci nemščine potrebovali v Apačah, se je bodo že naučili in ni treba, da bi se jim že doma namesto materinskega jezika vtepało apačko nemško narečje v glavo. Kdor ima kaj soli v glavi, tudi s slovenščino daleč pride, komur pa pameti primanjkuje, pa tudi z nemščino ne bo ničesar dosegel.

Apače. Pogosto se zadnji čas dogajajo nesreče prebivalcem Apačke kotline. Podjetje Kern-Probst v Lutvercih zalaga s perutnino in jajci ne samo nekatere tvrdke v naši državi, temveč tudi v inozemstvu. Radi tega ima več prekupčevalcev, zlasti v Slovenski krajini. Dne 13. oktobra je še njihov skoraj nov tovorni avto pobral perutnino in jajca od prekupčevalcev v Slovenski krajini. Poln se je zvečer vračal proti domu. Pri Soboti je brezskrbno vozil preko železniške proge, ker zapornice niso bile zaprte. Medtem pa je privozil osební viak, ki je zadel v zadnji del tovornega avta, uničil blago in napravil okrog 4000 din škoda. — Dva dni nato je peljal g. Korošec iz Gornje Radgone za gospo Kern iz Apač živino v Maribor. V Stogovcih pa je zadel v voz g. Irzla iz Konjišča. Vpreženi kravi in g. Irzlu se ni ničesar pripetilo, pač pa je sunek avta

polomil voz in ga vrgel s ceste na travnik. Gg. sofer in spremljevalec trdita, da g. Irzl ni vozil na desni strani ceste. — Pri nas se opaža, da večina voznikov vozi po levi strani ceste. V njihovo korist bi bilo, da bi se držali predpisanega državnega cestnega reda in vozili na desni: ne bilo bi se jim treba toliko izogibati in tudi zanje bi bilo mnogo bolj varno. — Tašnerjevi v Lutvercih so imeli zaseben brod, s katerim so se vozili čez Muro na posestvo v Avstrijo. Po zadnjem deževju zelo narasla Mura jim je brod odnesla in Tašnerjevi ne vedo, kje bi ga našli. — Na šoli v Stogovcih sta nastavljeni dve učiteljici, ki sta šele na prvih službenih mestih: gdčna Alojzija Cater iz Sv. Jurija ob juž. žel. in gdčna Marija Ahtik iz Vojnika. — Zadnji avstrijski letoviščarji so se v začetku oktobra poslovili od Apačke kotline. Okrog 650 jih je več ali manj časa — nekateri kar cela dva meseca — uživalo apačko nedrago hrano, sonce in zrak.

Laško, Celjska »Nova doba« je 15. oktobra objavila dopis iz Marijagradca. Označen je po svojem izviri kot sestavek »okorne kmečke roke«. Okorna je v resnici ta roka, kmečka pa ni. Kmet piše modrejše in preudarnejše kot pa kak liberalni »inteligent«, ki mu politična zagrizenost ohromlja mišljenjsko sposobnost. Dopisnik nastopa proti združitvi občin Marijagradec in Laško v eno občino. S tem se izdaja za JNSarja, ki bi rad pretvoril Laško v obrambo JNSarstva. Pri reševalnem poskusu JNSarstva pa kaže dopisnik ne samo okornost roke, marveč tudi možganov. Kot glavni razlog zoper združitve navaja dolgove laške občine, torej slabo gospodarstvo prejšnjih občinskih zastopov. Ko je laški

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Veljaven od 4. oktobra 1937

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej Din 2.50 v znakah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

JNSar zapisal ta dokaz, je spregledal, da je s tem obsodil JNSarstvo in njegovo gospodarstvo v laški občini. Poleg tega pa je nehote navedel najkrepkejši razlog za združitev. Ako so JNSarji tako slabo gospodarili v Laškem, jim je treba vzeti možnost, da bi kdaj s takim gospodarstvom nadaljevali. Najboljši jez zoper izrabljanje laške občine v JNSarske politične namene je združitev Marijagračca z Laškim. Red bo napravila ne »okorna kmečka roka«, kakor se izraža JNSarska »Nova doba«, marveč krepka kmečka roka, pametna kmečka glava in pošteno kmečko srce.

Laško. Pod »glasovi iz Laškega« prinaša celjska »Nova doba« v zadnjem času take laži, da se resnico ljubeči ljudje s studom obračajo od tega lističa. Kmetu očita, da je v zadnjih par letih ponorel, ker ga vodijo ljudje klerikalnega mišljenja. Huduje se nad združitvijo občin Marijagradec in Laško, g. županu Tropu očita, da je prodal laško občino, Marijagračanom pa, da so prodali občino. Najbolj zanimivo je to, da skoro v vsaki številki tega lističa omenja poškodovanje dreves na dr. Roševem posestvu v Gornji Rečici. Na vse te neresnične napade mi kmetje to-le odgovarjamo: Ne potrebujemo nobenega vodstva, vodili se bomo že sami; če bi pa potrebovali voditeljev, jih ne bomo iskali iz vrst tistih, ki čitajo »Novo dobo«, to so člani JNS. Gotovo imamo pa rajši naše duhovnike kakor gotove odvetnike. JNSarji so od leta 1930 do 1935 imeli absolutno oblast v rokah ter so tedaj pokazali, kaj znajo. Nismo pozabili in tudi nikdar ne bomo vašega biča nad nami. Morali smo naše pridelke prodajati zastonj ali za sramotno nizko ceno; našo živinorejo ste spravili na psa. Morali smo živino doma klati namesto da bi jo po primerni ceni prodali, ter vam ponujati po stanovanjih meso po 5 din za kilo. Danes pa proda kmet — hvala Bogu — živino po primernejši ceni, kar je zasluga naše vlade. Združitev občine Marijagradec in Laško je zadeva pravičnosti. Mislili smo, da se kaj razločujete od bivših nemškutarjev, pa vidimo, da ste pravi dediči nemškutarstva. Razdružitev občine Marijagradec in Laško so dosegli leta 1873 laški nemškutarji, da bi lahko nemoteno vladali, ker so se znebili zavedno slovenskih Marijagračanov. Menda ni nikjer drugje na svetu primera, da bi v enem kraju bile tri občinske pisarne s tremi občinami, kakor je bilo dosedaj v malem laškem mestu. Za nas Marijagračane je središče Laško, tu imamo svoje živinske sejme, tehtnico, čevljarje, naše trgovce, naše gostilničarje, mesarje, advokate itd. Vsem navedenim nosimo lepe denarčke, vsi ti plačujejo davke, pa Marijagradec ni od tega ničesar imela. Marijagračani smo s prostovoljnimi podpisom preko 90% volilcev zahtevali združitev občine. Vlada je ljudske želje upoštevala in združitev odredila, s čimer je pokazala da nas smatra za enakopravne državljane, čeprav smo kmetje. Gotovo bi to ne bilo mogoče pod prejšnjimi režimi, ker smo bili državljani

druge vrste. Vaših groženj se ne bojimo. Nismo namreč tako nespameni, da bi vam s svojimi glasovi kdaj omogočili, da bi vi šli v Belgrad nas bličat. Tistih par, ki ste jih v zadnjem času dobili v svojo mladinsko organizacijo JNS, pa med nami ničesar ne pomeni. Upamo, da jih boste dobro vzgojili, da bodo spoštovali četrto božjo zapoved, da ne bo njihovim materam treba bežati pred njimi k sosedom v strahu, da jo njen lastni sin ne ubije. Poučite jih, da bodo poznali tujo lasinino, da bodo varne naše shrambe. Svetujemo vam, da začnete obravnavati tudi o demorznosti, gotovo se na to stvar dobro razumete. Dr. Roš je dobil v last nekaj kmetij v občini Sv. Krištof. Na teh posestvih je zasadil drevcesca, letošnjo leto pa so mu bila poškodovana. Obsojamo tako početje nad nedolžnim drevjem. Da pa bi bil na poškodovanih drevskih znak celjskega tabora, vam pa nikdar ne verjamemo. Bilo je kako drugo maščevanje. Ali vam ni znano, koliko škode napravijo vsako leto nam kmetom Vaši zajci, koliko kokoši so že odnesle Vaše lisice, koliko škode nam zadnji čas delajo fazani, in sicer v takem obsegu, da smo prisiljeni opozoriti oblast? — V nedeljo 10. oktobra popoldne je bila spominska proslava postavitve evharističnega križa na Humu. Na hribu pri križu se je vršila cerkvena slovesnost z litanijami. »Nova doba« pa poroča, da je bilo politično zborovanje JRZ. Pravite, da ste dobri kristjani, pa ne razločujete več litanij od političnega zborovanja! Tudi iz tega razloga je dobro, da so občini združili, vas bomo to sedaj mi naučili. Dovolj smo vam nanosili našega denarja, sedaj smo se šele zavedli, da vi niste nikdar hvaležni; zato se ne smete čuditi, da izvajamo iz tega posledice.

Laški okraj. Stavka delavstva v Jurklostru in Rimskih toplicah, o kateri smo v »Slov. gospodarju« poročali, je končala 8. oktobra z zmago delavstva. Delavci, združeni v krščanskih organizacijah, so dosegli svoje upravičene in skromne zahteve, za kar jim častitamo. Iz tega sledi nauk, da je v organizaciji moč. — Notranji minister dr. Korošec je na podlagi pooblastil v finančnem zakonu združil občini Laško in Marijagradec v eno občino Laško, kar smatramo za edino pravilno; tako je bilo tudi do leta 1873, ko so laški nemškutarji s pomočjo graškega deželnega odbora dosegli razdružitev.

Peter Rešetar rešetari.

Sporazum! Od veseja so vriskali in poskakovali nekateri, ko sta Maček in Davidovič šla k politični poroki. Jaz bi tudi, če bi se pri tej slovesnosti ne zgodila kaka nerodnost. Ko sem bil zadnjič za pričo pri neki poroki, sem nevesto vprašal, kaj je mislila, ko je šla k poroki. Pa mi je odgovorila: »Samo to sem mislila, kako bi bilo, če bi si na kiko stopila.« Pri tej poroki pa se mi zdi, da se je nekaj takega zgodilo! Eden izmed obeh se je spotaknil in padel. Kateri?

»Ali si ti za sporazum?« Tako so se ljudje vpraševali te dni. Eden je rekel: »Sem«, drugi zopet: »Nisem«, tretji je vprašal: »Kakšen?«, četrti je bil hud: »Ali si na glavo padel?« Peti: »Kje pa smo Slovenci?« I, tako sem tudi jaz prišel na vrsto. Odgovoril sem: »Slovenski narod naj bo najprej za sebe enoten in skup, potem pa se večina sporazume z večino Srbov in večino Hrvatov!« Pa nekaterikom ni bilo to všeč in so mi odgovorili: »Ti si zanič politik! Sedaj, ko so se Hrvatje in Srbi »sporazumeli«, sedaj moramo mi Slovenci — narazen!« Mislim, da bodo ti narazenjaki tudi sami šli kmalu raznarazen!

Kaj imajo Hrvatje od sporazuma? Samo prvi del besede: spor!

SLOVENSKI DIJAKI!

Kupujte šolske potrebščine v narodni trgovini — Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuju!

Dvakrat se ne da isto napraviti! Svoj čas je Radiču uspelo, da je »poklonil« Jugoslaviji diktaturo v osebi generala Živkovića. Tudi sedaj so to poskušali doseči. Čudim se, kak apetit imajo Hrvatje po diktaturi! Mi Slovenci pa smo je že siti!

Angleži o sporazumu. Angleži so napisali v svojih listih sledeč stavek glede sporazuma: Hrvatje ne vedo, kaj hočejo, a to hočejo dobiti takoj!

V zadregi! JNS se še sedaj ni znašla, kaj naj napravi. Ali naj gre sedaj od pofovcev k »sporazumu«, ali proti sporazumu? Mislim, da je njej čisto vseeno, kar bi bilo treba napraviti, samo če bi mogla priti v vlado! Ker pa je prav nihče noče poleg sebe, se je tudi s tem položajem — sporazumela in bo še v bodoče igrala vlogo obrekvalke na obe strani.

Obrekvalka na obe strani. JNS časopisje je dobilo silno težko nalogo. Istočasno mora pokazati nas Slovence v Belgradu, da smo z Mačkom in za sporazum, doma pa mora ljudem pripovedovati, da so Slovenci, ki so zastopani v vladi, proti sporazumu. Treba ji bo jezik presekat, da bo lahko na dve strani pikala. In še nekaj bo treba. Pravijo, da je bilo treba neki klepetulji, ko je umrla, jezik posebej umoriti. Pa če tam to ni bilo res, pri JNS bo pa res treba jezik posebej fentati!

Če bi jaz Maček bil! Imel sem prijatelja, ki je stanoval v hiši, kjer je bilo vse polno podgan in miši. Seveda so delale škodo in prijatelj se jih je hotel korenito iznebiti. Nekaj časa si je vso stvar ogledoval, potem pa je odločil: Podri je hišo in jo zažgal, s hišo pa so zgorale tudi podgane in miši. S tem se je rešil te nadioge. Toda ostal je brez hiše! Jaz ne bi tako napravil, kakor moj prijatelj. Jaz bi raje bil maček, jaz bi polovil podgane in miši, pa hišo osnažil, red napravil, za mizo se vsedel! In tudi Maček bi lahko bil maček! Lahko bi se za mizo vsedel, red naredil, centralistične, fašistične in komunistične podgane in miši polovil, pa bi hišo še vedno imel!

Zanimiva prepoved. Diplomati ne smejo več imeti ne vžigalic in ne vžigalnikov, ker se baje preveč igrajo z ognjem!

V vinogradnem pasu ob reki Ren v Nemčiji so imeli letos dobro trgatve.